

Europski panel građana i građanki o energetskej učinkovitosti

Sažetak prvog zasjedanja

[23. - 25. veljače 2024.]

Prepoznavanje problema i pokretača energetske učinkovitosti: važan vikend u Bruxellesu

Završio je prvi vikend Europskog panela građana i građanki o energetske učinkovitosti. Na zasjedanju je sudjelovalo 150 nasumično odabranih građana, od kojih su neki putovali čak 24 sata da bi došli. Okupljeni građani raspravljali su o problemima i pokretačima energetske učinkovitosti i postavili temelje za sljedeća dva zasjedanja.

Zasjedanje je imalo dva cilja: prepoznati važne probleme i potencijalne pokretače energetske učinkovitosti. Podijeljeno je na četiri dijela:

- I. dio: upoznavanje sudionika;
- II. dio: bolje zajedničko razumijevanje energetske sustava i povezanosti njegovih različitih aktera;
- III. dio: prepoznavanje važnih prepreka i pokretača u postizanju energetske učinkovitosti;
- IV. dio: davanje prednosti najrelevantnijim pokretačima i definiranje potreba za znanjem za sljedeća zasjedanja.

Sudionici su istražili različite aspekte, među ostalim, financijska ograničenja, neodgovarajuću infrastrukturu i birokratske prepreke.

Prvo zasjedanje: pregled aktivnosti po danima

Prvi dan: Plenarna sjednica

Dobrodošlica potpredsjednice za demokraciju i demografiju Dubravke Šuice: „Želimo da se vaša mišljenja čuju.”

Zajednički intervju s Danom Spinant, glavnom direktoricom Glavne uprave za komunikaciju (DG COMM), i Colinom Sciclunom, voditeljem kabineta potpredsjednice Dubravke Šuice

Stručnjaci su objasnili što znači energetska učinkovitost: postizanje jednakih rezultata s manje energije, manje složen energetska sustav i jednostavniji akteri i njihova dinamika.

Mandat i nadležnost ovog panela detaljno su objašnjeni: pružiti podatke za rad Europske komisije na načelu „energetska učinkovitost na prvom mjestu” na temelju konkretnih preporuka sudionika.

Drugi dan: Radne skupine

Sudionici su bili podijeljeni u radne skupine, gdje su se upoznavali kroz rasprave o svojoj potrošnji i proizvodnji energije. Svaka skupina vizualno je „mapirala” energetska sustav, njegove aktere i dinamiku kako bi prepoznala glavne probleme za energetska učinkovitost.

Nakon toga svaka je skupina raspravila i glasala o problemima da bi odabrala one koje je smatrala preprekom energetska učinkovitosti. Rasprave je obogatila raznolikost sudionika: iznesena su različita stajališta, a komunikacija u radnim skupinama odvijala se na više jezika, ponekad čak pet.

Treći dan: Plenarna sjednica

Cjelodnevne rasprave završile su s večernjim okupljanjem uz koktele sa sudionicima belgijskog Panela građana i građanki o umjetnoj inteligenciji, koje je organiziralo belgijsko predsjedništvo Vijeća ministara. Pozitivna energija i dalje je bila prisutna na nedjeljnoj plenarnoj sjednici, na kojoj je po jedan član svake radne skupine predstavio glavne probleme. Predstavnik svake skupine predstavio je jednu prioritetnu prepreku postizanju učinkovitog energetska sustava.

Rasprave na plenarnoj sjednici

Stručnjaci i drugi sudionici odgovorili su na predstavljene prepreke. Pripremili su više argumenata koji su se odnosili na tri glavna sektora u kojima se mora postići energetska učinkovitost: promet, zgradarstvo i industrija. Smatrali su da su rasprave bile vrlo kvalitetne.

Prvo zasjedanje: Dnevni red

PRVI DAN	
12:30 15:00	Dolazak, ručak, dobrodošlica i uvodni govor potpredsjednice za demokraciju i demografiju Dubravke Šuice
15:00 17:00	Zagrijavanje: upoznavanje Zadaća panela: što, zašto i kako? Objašnjenje svrhe panela Stanka za kavu
17:00 18:45	Upoznavanje s energetske učinkovitosti uz pomoć odbora stručnjaka Priprema za raspravu Stanka
18:45 20:00	Švedski stol u predvorju zgrade Charlemagne

DRUGI DAN	
9:00 11:00	I. dio: Vi, ja i energetska učinkovitost Stanka za kavu
11:00 14:00	II. dio: Mapiranje sustava energetske učinkovitosti i njegovih aktera Stanka za ručak
14:00 16:00	III. dio: Prepreke i pokretači Stanka za kavu
16:00 18:00	IV. dio: Određivanje prioriteta i potrebnih znanja

Večer: Okupljanje sa sudionicima belgijskog Panela građana i građanki u restoranu Albert, Mont des Arts 28, 1000 Bruxelles

TREĆI DAN	
9:30 9:55	Procjena aktivnosti iz prethodnih dana
9:55 12:05	Moderirana rasprava članova panela, članova povjerenstva za znanje i dužnosnika Europske komisije Stanka za kavu
12:05	Komunikacijska strategija i predstavljanje platforme Hyperfair

13:15	
13:15 14:00	Zaključak i sljedeći koraci <i>Podjela gotovih jela</i>

Pitanja i odgovori s Betinom (19), iz Estonije

Zašto ste htjeli sudjelovati u ovom panelu?

„Na plenarnoj sjednici članovi Komisije isticali su da su mladi budućnost. Iako ne posjedujem kuću, automobil ni perilicu rublja, teme obrađene na panelu nas se i dalje tiču. Možemo dati jedinstvene uvide i ukazati na svoje konkretne probleme. Također, uzimamo u obzir buduće generacije, trudimo se i radi njih. Zanima me hoće li naše ideje doprijeti do Komisije i hoće li od njih biti koristi. Važna tema našeg panela bila je transparentnost u trošenju energije. Nadam se da će joj se posvetiti pozornost jer detaljne informacije ljudima omogućuju donošenje utemeljenijih odluka.”

Što očekujete od sljedećeg zasjedanja?

„Energetska učinkovitost za mene je vrlo važna jer su, kao što znamo, klimatske promjene već dugo hitno pitanje, koje često ljude shrva zbog svoje složenosti. Cijenim što nam ovaj panel omogućuje da se u manjim skupinama bavimo konkretnim temama kao što je energija jer tako možemo detaljnije proučiti problem. Vrlo je vrijedno iskustvo razgovarati sa stručnjacima, što u svakodnevnom životu nije uvijek moguće (bez obzira na sve što nalazimo na Googleu). Ovako možemo biti sigurni da nismo nešto previdjeli i da možemo sastaviti praktične preporuke Komisiji.”

Što je bio vrhunac vašeg vikenda?

„Vikend je bio nevjerojatan. Smatram da je vizualizacija mapiranjem bila vrlo korisna jer možete lakše uočiti i proučiti probleme i planove. Bilo mi je simpatično što smo na početku subote predstavljali svog susjeda, a ne sebe. Mislim da smo se zbog toga više povezali i otvorili te općenito bolje razumjeli. Zahvalna sam na ovom panelu jer i na sveučilištu govorimo o uključivanju građana u stvaranje demokracije pa je sjajno vidjeti da to vrijedi i u praksi.”

Intervencije stručnjaka za vrijeme plenarnog zasjedanja

Yves Marignac, stručnjak za energetiku i viši savjetnik, *Udruga négaWatt, Francuska*

Arianna Vitali Roscini, glavna tajnica, *Koalicija za uštedu energije, Italija*

Camille Defard, voditeljica *Energetskog centra Jacques Delors, Francuska*

Claudia Canevari, načelnica *Odjela za energetske učinkovitost: Politika i financiranje, Glavna uprava za energetiku, Europska komisija*

Jan Rosenow, direktor Europskih programa,
Projekt regulatorne pomoći, Njemačka

Claire Roumet, Politika EU-a i strateška
partnerstva, energetske gradovi, Francuska

Reinhard Six, neovisni konzultant, stručnjak za
financiranje energetske učinkovitosti,
Njemačka

Dva komentara stručnjaka s plenarne sjednice

Camille Defard

„EU ima tehničke instrumente za
osposobljavanje država članica i odgovaranje
na njihova pitanja. Postizanje energetske
učinkovitosti zahtijeva velika ulaganja, a sve
države članice nemaju jednake kapacitete za
to. Za taj su cilj na raspolaganju europska
financijska sredstva, a posebno kroz inicijativu
„Plan de Relance” na europskoj razini koja je
pokrenuta nakon krize uzrokovane bolešću
COVID kako bi države članice imale sličnije
mogućnosti da primjenjuju obvezne propise.
”

Claudia Canevari

„Energetika je jedna od politika podijeljene
nadležnosti, što znači da su odgovorni i EU i države
članice. Dakle, države članice mogu donositi
zakonodavstvo u ovom području i na nacionalnoj
razini. Europska unija također donosi direktive koje
nacionalni zakonodavci moraju prenijeti u svoje
zakonodavstvo. Europska komisija iznosi prijedloge u
području energetske politike, ali zakonodavne odluke
donose Europski parlament i Vijeće ministara. Prva
direktiva o energetske učinkovitosti donesena je 2012.,
a izmijenjena je 2018. i 2023. kako bi se ispunili
klimatski ciljevi. Ona obuhvaća sve sektore
gospodarstva, uključujući zgradarstvo, industriju i javni
sektor...”

[Kliknite ovdje da pogledate snimku plenarne sjednice u petak!](#)

[Kliknite ovdje da pogledate snimku nedjeljne plenarne sjednice!](#)

Važna saznanja s Platforme za građanski angažman

„Ograničiti ili zabraniti vožnju
težih, većih i sportskih
rekreativnih (SUV) vozila
visoke potrošnje u gusto
naseljenim gradskim
područjima.”

„Smanjiti automobilske promet
izgradnjom mirnih ulica i
prostora koji su prilagođeniji
pješačima te drastično
smanjiti beton u gradskim
ulicama i područjima. Umjesto
toga, saditi travu i drveće da

„Uvesti obvezna pametna
brojila. Stara brojila prikazuju
samo noćne i dnevne tarife.
Nova pametna brojila mogu
pokazivati trenutačnu
tarifu/cijenu energije, čime
se potrošačima omogućuje da

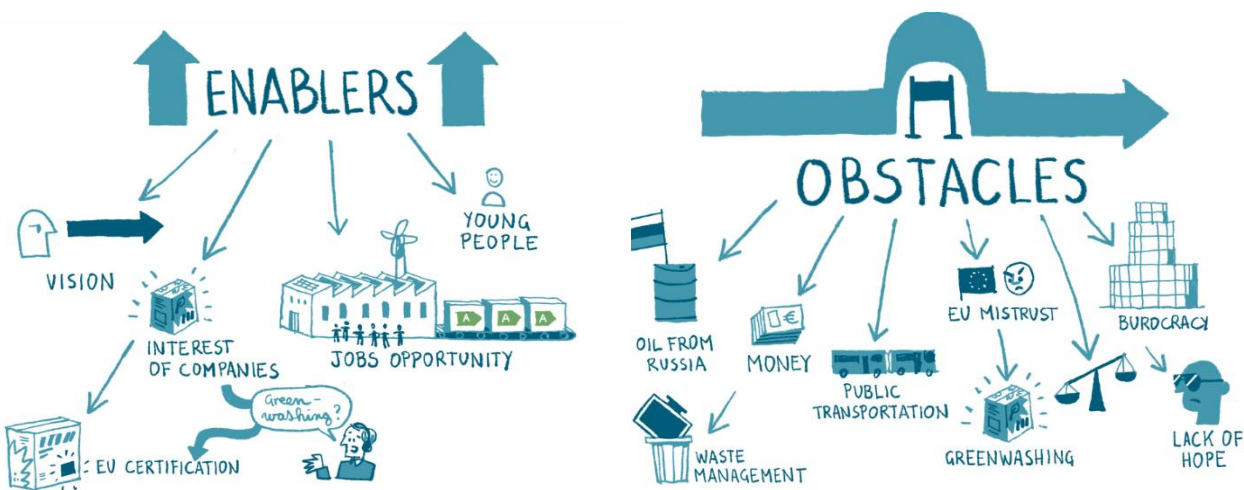
„Trebamo otvorenu raspravu na svim razinama - lokalnoj, nacionalnoj i europskoj - temeljenu na poštovanju o tome kako postići te ciljeve, a da nitko ne bude zapostavljen.”

bi se smanjilo zagrijavanje grada i korištenje rashladnih uređaja, najviše ljeti.”

odluče kad je korištenje električne energije skupo ili jeftino. U teoriji, to bi trebalo izravnati krivulju potražnje i time smanjiti ovisnost o vršnim elektranama.”

Posjetite Platformu za građanski angažman

Vikend kroz perspektivu Sylvaina Mazasa

Sylvain Mazas grafički je prikazao razvoj rasprava. Gore se nalazi dio njegova rada u kojem je na vizualno zanimljiv način prenio rad plenarne skupštine, što je uvelike obogatilo dinamiku zasjedanja.

Podsjetnik: ciljevi zasjedanja

- Prvo zasjedanje 23. - 25. veljače 2024.: Iskustva građana s energetsom učinkovitošću i njihovo shvaćanje glavnih problema cijelog energetskeg sustava.
- Drugo zasjedanje: 15.-17. ožujka 2024. Od problema do rješenja
- Treće zasjedanje: 12.-14. travnja 2024. Konsolidacija, rasprava i promicanje preporuka